

chasu [Mental disorders of wartime]. K.: VD Medknyha, 2023. 232 s.

Portzky G., Audenaert K., van Heeringen K., 2005. Adjustment disorder and the course of the suicidal process in adolescents *Journal of Affective Disorders*. 2005, 87 (2–3), 265–270

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

РАШИДОВА Світлана

кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, м. Київ, Україна.

INFORMATION SUPPORT OF INCLUSIVE EDUCATION IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Svitlana RASHYDOVA

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Senior Researcher of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education of V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
svetlana101068@gmail.com

Сучасність характеризується глобалізаційними, євроінтеграційними процесами, які так чи інакше відбиваються в освіті, в тому числі й інклюзивній. Епоха цифрової трансформації – це результат цих процесів. Тож, сучасна освіта характеризується глобальною цифровізацією, яка впливає на всі аспекти освіти. Важливою складовою цієї трансформації є створення інклюзивного (адаптованого) освітнього середовища, що надає рівні можливості для всіх учнів, незалежно від їхніх фізичних чи когнітивних особливостей. Інформаційне забезпечення всіх ланок інклюзивного середовища – завдання освітян, суспільства, держави. В умовах цифрової трансформації на перший план виходять інформаційні технології, функція яких – забезпечити доступність освіти та адаптацію навчального матеріалу відповідно до індивідуальних потреб.

Інклюзивна освіта ґрунтується на міжнародних нормативно-правових актах і на національному законодавстві України, які визначають необхідність створення умов для рівного доступу до освіти.

Як відмічають дослідники, цифрові технології в умовах цифрової трансформації можуть значно полегшити доступ до інформації та освітніх ресурсів для людей з особливими освітніми потребами. Використання спеціальних програм, додатків, адаптивних технологій та інших інновацій (електронних підручників, відеоматеріалів, інтерактивних завдань, онлайн-курсів) може створити сприятливі умови для забезпечення інклюзивного доступу до інформації та навчання і зменшити цифровий розрив. Інклюзивні технології, такі як сенсорні екрани, голосові інтерфейси тощо роблять інтернет доступним для людей з обмеженими можливостями. А зростання кількості освітніх ресурсів і онлайн-курсів дозволяє кожному навчатися за власним графіком і враховувати індивідуальні особливості [2].

Разом із тим, вчителі, викладачі, тьютори, вихователі, методисти, менеджери від освіти мають бути озброєні знаннями, компетенціями, інформацією в сфері інклюзивної освіти, інклюзивного супроводу. З метою інформаційного забезпечення всіх ланок освіти працюють науковці і навіть наукові центри. До прикладу, на базі Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського відділ наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти (завідувач кандидат педагогічних наук, старший дослідник Ростока Марина Львівна) працює над темою наукового дослідження: «Інформаційно-аналітичний супровід

цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід», в рамках якої здійснюється й інформаційно-аналітичний супровід інклюзивної освіти. Співробітники відділу розробляють з цією метою наукові продукти. Серед праць співробітників відділу: «Інформаційно-аналітичне забезпечення підготовки наукових кадрів в умовах воєнного стану та сучасної освітньої трансформації» (М. Л. Ростока) [3]; «Інклюзивні освітні середовища в контексті цифрової трансформації суспільства: психологічний аспект (аналітичний огляд)» (Т. І. Годецька) [1] тощо.

Таким чином, інформаційні технології в інклюзивній освіті, доступ до інформації осіб з особливими освітніми потребами та забезпеченість вчителів, методистів, менеджерів від освіти інформаційно-аналітичним супроводом, з одного боку, реалізують інформаційне забезпечення, з іншого – реалізують дотримання принципів доступності, рівних прав і можливостей, індивідуалізації (через індивідуальні навчальні траєкторії), диференціації (за медичними показниками), соціальної справедливості і відповідно – вирішують завдання безбар'єрності в інклюзивній освіті.

Список використаних джерел:

1. Годецька Т. І. Інклюзивні освітні середовища в контексті цифрової трансформації суспільства: психологічний аспект (аналітичний огляд). Аналітичний вісник у сфері освіти і науки (20). 2024. С. 78-111. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743109/> (дата звернення: 02.02.2025).

2. Паккі А. Г. Сучасні тенденції цифрових трансформації в умовах інклюзивного розвитку. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 40 – 45. URL: <http://ujae.org.ua/suchasni-tendentsiyi-tsyfrovyh-transformatsij-v-umovah-inklyuzyvnogo-rozvytku/> (дата звернення: 30.01.2025).

3. Ростока М. Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення підготовки наукових кадрів в умовах воєнного стану та сучасної освітньої трансформації (аналітичний огляд). *Аналітичний науковий вісник у сфері освіти і науки* (15). 2022. С. 3-20. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731548/> (дата звернення: 02.02.2025).

References:

1. Godetska T. I. (2024). Inklyuzivni osvitni seredovishcha v konteksti tsifrovoi transformatsii suspilstva: psikhologichnii aspekt (analitichnii oglyad). *Analitichnii visnik u sferi osviti i nauki* (20). S. 78-111. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743109/> (data zvernennia: 02.02.2025).

2. Pakki A. G. (2024). Suchasni tendentsii tsifrovikh transformatsii v umovakh inklyuzivnogo rozvitku. *Ukrainskii zhurnal prikladnoi yekonomiki ta tekhniki*. Tom 9. № 1. S. 40 – 45. URL: <http://ujae.org.ua/suchasni-tendentsiyi-tsyfrovyh-transformatsij-v-umovah-inklyuzyvnogo-rozvytku/> (data zvernennia: 30.01.2025).

3. Rostoka M. L. (2022). Informatsiino-analitichne zabezpechennya pidgotovki naukovikh kadrov v umovakh voennogo stanu ta suchasnoi osvitnoi transformatsii (analitichnii oglyad) / *Analitichnii naukovi visnik u sferi osviti i nauki* (15). S. 3-20. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731548/> (data zvernennia: 02.02.2025).